

Warszawa, 26 marca 2014

STANOWISKO RADY UNII METROPOLII POLSKICH w sprawie zmian do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

W wyniku półrocznego doświadczenia we wdrażaniu nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, uwzględniając potrzebę zmian oraz uzyskania celów nałożonych na gminy, 12 największych Miast zrzeszonych w Unii Metropolii Polskich wnosi o zmianę przepisów zawartych w ustawie z dnia 13 września 1996 roku. Propozycje zostały podzielone na trzy zasadnicze grupy: pilne (do wprowadzenia do 30 czerwca br.), pożądane oraz inne - do rozważenia. (Patrz: załącznik do Stanowiska Rady UMP).

Rada UMP stoi na stanowisku sukcesywnego poprawiania prawa gospodarki odpadami, aby nie burzyć nowego i z takim trudem wprowadzanego systemu, Zgodnie z taką logiką oraz wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, który orzekł o częściowej niekonstytucyjności przepisów ucpg, Rada UMP z zadowoleniem przyjmuje złożony właśnie do łaski marszałkowskiej - w imieniu Klubu Platformy Obywatelskiej - projekt tzw. małej nowelizacji ustawy (projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz o zmianie ustawy o własności lokali), który ma na celu rozwiązanie najpilniejszych kwestii, aby później, w kolejnej nowelizacji, uwzględnić postulaty problemowe, które wymagają głębszych analiz.

Rada UMP zauważa, że w ww. projekcie tzw. małej nowelizacji zabrakło postulowanych przez UMP jako pilne zapisów dotyczących następujących artykułów:

Art. 6r ust.2 (koszty systemu) Należy stworzyć możliwość uwzględnienia w kosztach systemu również kosztów kampanii informacyjnej, edukacji oraz likwidację dzikich wysypisk i odbiór odpadów komunalnych z koszy ulicznych oraz innych kosztów związanych z selektywną zbiórką odpadów komunalnych.

Art. 9e ust.1 pkt 2, art. 91, art.9m (RIPOK)

- a) **Należy określić w ustawie zasady na jakich przedsiębiorca ma prawo przekazać odpady do instalacji zastępczej w sytuacji, kiedy instalacje regionalne wskazane dla danego regionu nie dysponują wolnymi mocami przerobowymi.**

- b) **Rezygnacja z obowiązku przekazywania do RIPOK odbieranych od właścicieli nieruchomości: odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.**
- c) **W zakresie definicji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych pozostawienie wyłącznie instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych bez określania jej minimalnej mocy przerobowej ze względu na istniejące rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, które w sposób szczegółowy określa wymagania dla procesu i powstających w nim odpadów. Zdefiniowanie instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako instalacji o zasięgu ponad regionalnym.**

O wprowadzenie powyższych zmian będziemy zabiegać w sejmowej Podkomisji. Jednocześnie w późniejszej, tzw. dużej nowelizacji, za niezbędne uznajemy przeprowadzenie poważnej debaty na temat dalszego doskonalenia systemu gospodarki odpadami.

**Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich**

**Paweł Adamowicz
Prezydent Miasta Gdańska**

**Przewodnicząca Rady
Unii Metropolii Polskich**

**Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezydent M.St. Warszawy**

**Załącznik do stanowiska Rady Unii Metropolii Polskich z dnia 26 marca 2014 roku
w sprawie zmian do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach**

**PROPOZYCJE UMP ZMIAN W PRAWIE REGULUJĄCYM
GOSPODARKĘ ODPADAMI KOMUNALNYMI**

I. Zmiany pilne - termin uchwalenia do 30.06.2014 r.

1. Art. 2 ust. 1 (DEFINICJE POJĘĆ)

- a) definicja pojęcia nieruchomości zamieszkała,
- b) definicja pojęcia nieruchomości niezamieszkała.

2. Art. 6m ust. 1 i 2 (ZMIANA DEKLARACJI)

Należy umożliwić organom przyjmującym deklaracje samodzielne wyliczenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bez obowiązku składania przez właścicieli nieruchomości ponownie deklaracji, w przypadku uchwalenia przez gminę nowych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

3. Art. 6m ust. 1 i 2 (ZMIANA DEKLARACJI)

a) Proponuje się nowelizację ustawy poprzez dodanie przepisu, który umożliwiłby wydawanie indywidualnych decyzji ustalających wysokość opłaty w przypadku zmiany stawki. Podstawą dla takich decyzji powinny być deklaracje złożone przed zmianą stawki.

b) Należy zmienić ciążący na właścicielach nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, obowiązek złożenia nowej deklaracji w terminie 14 dni od powstania na tych nieruchomościach odpadów komunalnych w taki sposób, aby taki obowiązek powstawał przed wskazanym w deklaracji terminem odbioru odpadów komunalnych, ze stosownym wyprzedzeniem (np. 14 dni).

c) Należy zmienić sposób wnoszenia opłaty na skutek zmiany deklaracji w taki sposób, aby opłaty w zmienionej wysokości wnoszone były w miesiącu następnym, po którym nastąpiła zmiana.

d) Zmiana deklaracji związana z wysokością opłaty powinna obejmować tylko tę część miesiąca, której faktycznie dotyczy.

e) w stosunku do metody ustalania opłaty w oparciu o ilość osób na danej nieruchomości (lub osób w gospodarstwie domowym), uzasadnione jest wprowadzenie warunku, iż zmiany deklaracji należy dokonać wyłącznie w przypadku, gdy zmiana ilości osób trwa co najmniej 60 dni.

f) Należy:

- dookreślić obowiązki właścicieli lokali w zakresie przekazywania informacji niezbędnych do złożenia deklaracji przez zobowiązany podmiot (zarząd wspólnoty albo spółdzielni mieszkaniowej),
- doprecyzować podmiot zobowiązany do złożenia deklaracji o wysokości opłaty, ustalić zasady składania i podpisywania deklaracji w przypadku współwłasności nieruchomości (solidarność odpowiedzialności z tytułu opłaty),
- doprecyzować zasady aktualizowania danych zawartych w deklaracji oraz ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami, w razie wystąpienia zmiany danych będących podstawą do ustalenia wysokości należnej opłaty,
- określić przypadki, w których nie jest konieczne złożenie nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (np. zmiana stawek opłaty).

g) Konieczne jest doprecyzowanie tego, jak należy wносить opłatę w przypadku, kiedy zmiana miejsca zamieszkania nastąpiła w ciągu miesiąca. Zgodnie z art. 6 i obowiązek wnoszenia opłaty powstaje za każdy miesiąc na którym zamieszkuje mieszkaniec, a zgodnie z art. 6m ust. 2 w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty opłatę uiszcza się w zmienionej wysokości za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana. W

przypadku, kiedy zmiana zamieszkania nastąpi w ciągu miesiąca, nie jest jasne, czy właściciel nieruchomości powinien wnieść dwie opłaty (do każdej z gmin w której zamieszkuje), czy też wystarczy wniesienie opłaty do jednej gminy (pytanie do której?). Powstaje również wątpliwość co do tego, czy opłatę w zmienionej wysokości wnosi się już w tym miesiącu, w którym nastąpiła zmiana, czy też dopiero w miesiącu następnym, skoro opłata ma charakter „miesięczny”. Wątpliwość jest również co do terminu zgłoszenia zamiany, jeśli upłynął już 14 dniowy termin na zgłoszenie zmiany. Czy organ ma zawsze obowiązek przyjęcia od właściciela nieruchomości informacji a właściciel nieruchomości może wnosić opłatę w niższej wysokości, bez względu na upływ terminu 14 - dniowego.

- h) Obecnie art. 6m ust. 1 przewiduje, że właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrz lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. W związku z brakiem obowiązku złożenia deklaracji, kiedy na właścicielu nie ciąży obowiązek ponoszenia opłaty, gminy są zmuszone przeprowadzać czynności sprawdzające w każdym przypadku, kiedy dla danej nieruchomości nie wpłynie deklaracja. Regulacja ustawowa mówiąca, np. że "jeżeli właściciel nie jest obowiązany do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jest obowiązany złożyć deklarację i wykazać w niej wartości zerowe opłaty oraz dołączyć wyjaśnienie złożenia takiej deklaracji" wprowadziłoby większą przejrzystość, a tym samym usprawniłoby w dużej mierze funkcjonowanie całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

4. Art. 6r ust. 2 (KOSZTY SYSTEMU)

Należy stworzyć możliwość uwzględnienia w kosztach systemu również kosztów kampanii informacyjnej, edukacji oraz likwidację dzikich wysypisk i odbiór odpadów komunalnych z koszy ulicznych oraz innych kosztów związanych z selektywną zbiórką odpadów komunalnych.

5. Art. 2 ust. 3 (WŁAŚCICIEL NIERUCHOMOŚCI WIELOLOKALOWEJ)

a) Należy dookreślić w sposób nie budzący wątpliwości obowiązki osób sprawujących zarząd nieruchomością wspólną w budynkach wielolokalowych (w tym spółdzielni mieszkaniowych) w zakresie składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wnoszenia opłat w odniesieniu do lokali wyodrębnionych, jak również sposób rozliczenia opłaty pośród właścicieli odrębnych lokali w tych budynkach. Proponuje się zmianę brzmienia art. 2 ust. 3 ustawy w następujący sposób: „Jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkami wielolokalowymi, w których ustanowiono odrębną własność lokali, obowiązki właściciela nieruchomości w stosunku do tych lokali obciążają osoby sprawujące zarząd nieruchomością wspólną, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 oraz z 2004 r. Nr 141, poz. 1492), ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych lub właścicieli lokali, jeżeli zarząd nie został wybrany”. Zawrzeć w ustawie o właścicielach lokali i w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych postanowienie dotyczące regresu w stosunku do właścicieli nieruchomości

6. Art. 6o (OKREŚLENIE WYSOKOŚCI OPŁATY)

a) Należy dać gminie uprawnienia do nakładania dodatkowych sankcji w przypadku niezłożenia deklaracji lub podania w niej nieprawdziwych danych.

b) Należy:

- dookreślić charakter decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (za zamknięty okres czy określenie opłaty „na przyszłość”),
- doprecyzować dane mogące stanowić podstawę do określenia wysokości opłaty,
- dookreślić odpowiedzialność za niezłożenie deklaracji (uregulowania ustawowe określające kary, ewentualnie dodatkowe odesłanie do przepisów ustawy Kodeks karny skarbowy).

c) Nie jest precyzyjny przepis odwołujący się do średniej ilości odpadów powstających na danej nieruchomości. Wysokość opłaty uzależniona jest od metody przejętej przez radę gminy a nie ilości opadów powstających na danej nieruchomości. W przypadku wydana decyzji przez organ, opłata

uzależniona będzie od przyjętej przez radę gminy metody w sposób uwzględniający nieruchomości, której właściciel nie złożył deklaracji, bądź podał w niej nieprawdziwe dane. Wysokość opłaty uzależniona jest pośrednio od ilości powstających na nieruchomości odpadów jedynie w przypadku nieruchomości o charakterze niezamieszkałym. Przepis powinien w tym zakresie być doprecyzowany. Należy również jednoznacznie stwierdzić, że przy niezłożeniu deklaracji organ wydaje decyzję określającą wysokość opłaty za odpady odbierane w sposób nieselektywny.

7. Art. 6q (UPRAWNIENIA ORGANÓW PODATKOWYCH)

- a) Należy rozszerzyć uprawnienia organów podatkowych przysługujące wójtom, burmistrzom, prezydentom miast w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z mocy art. 143 par 1 Ordynacji podatkowej również na dyrektorów jednostek organizacyjnych gmin lub prezesów spółek gminnych, będących organizatorami systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz organów związków gminnych.
- b) Należy wyłączyć w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosowanie Działu III rozdziału 7a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, dotyczącego stosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.
- c) Wprowadzenie jednoznacznego zapisu pozwalającego na dostęp do danych zwartych we wszelkich ewidencjach prowadzonych przez organ (ewidencji mieszkańców, podatkowej itd.), w przypadku kiedy zadania z zakresu organizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonuje np. spółka komunalna.
- d) W obecnym kształcie regulacji uciąg pozwala na stosowanie przepisów Kodeksu Karnego Skarbowego, poprzez odesłanie w art. 6q do przepisów Ordynacji podatkowej.

Jest to odesłanie pełne i nie ogranicza się jedynie do wybranych regulacji, czyli również pojęcie „deklaracji podatkowej” czy „podatek” (oznacza również opłaty) użyte w Kodeksie karnym skarbowym ma znaczenie nadane mu w ustawie Ordynacja podatkowa (art. 53 § 30 Kks). Brak jest więc podstaw do kwestionowania możliwości a nawet obowiązku stosowania ustawy Kodeks karny skarbowy w przypadkach niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - art. 54 KKS, podania w deklaracji nieprawdy bądź zatajenie prawdy - art. 56 KKS czy uporczywym niewpłacaniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - art. 57 KKS, jednak jednoznaczne odesłanie do tych zapisów bezpośrednio w ustawie o uciąg umożliwiłoby stosowanie przepisów sankcyjnych w oparciu o zapisy ustawy a nie interpretacje, które są często sprzeczne.

II. Zmiany pożądane - w dalszym etapie zmian ustawowych

1. Art. 4 ust. 2 (REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU) Proponuje się, aby do szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zawartych w Regulaminie wpisać obowiązek:

- usuwania ze ścian budynków, ogrodzeń, urządzeń infrastruktury technicznej: ogłoszeń, plakatów, napisów i rysunków,
- należytego utrzymywania roślinności na terenie nieruchomości.

2. Art. 6h (OPŁATA ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI)

- a) Należy przewidzieć w ustawie solidarną odpowiedzialność współwłaścicieli nieruchomości.
- b) Proponuje się wprowadzenie analogicznej regulacji, jaka obowiązuje w stosunku do podatku od nieruchomości (art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych), tj. ustalenie solidarnej odpowiedzialności wszystkich współwłaścicieli.
- c) Należy określić prawny charakter opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a zatem rozstrzygnąć rodzaj należności gminy i rodzaj zobowiązania właściciela nieruchomości, tzn. czy opłata jest podatkiem, opłatą lokalną czy też niepodatkową należnością budżetową. Wymaga to przeniesienia art. 6h, art. 6i, art. 6j, art. 6k, art. 6l, art. 6m, art. 6n, art. 6o, art. 6q, art. 6qa i art. 6r art. 4c do ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

- d) Niezbędne jest jednoznaczne określenie podmiotu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób umożliwiający jego jednoznaczną identyfikację zarówno samemu podmiotowi jak i organom podatkowym. Przepisy określające zakres podmiotowy obowiązków związanych z opłatą winny mieć na względzie konieczność jednoznacznego i niebudzącego wątpliwości zakwalifikowania adresatów obowiązków związanych z opłatą jako podatników lub płatników, co w sposób szczególny dotyczy budynków wielolokalowych. Jest to niezbędne dla określenia zakresu odpowiedzialności, prawa ubiegania się o ulgę w spłacie zobowiązań czy też roszczenia o nadpłatę.

3. Art. 6j ust. 1 (METODA OD ZUŻYCIA WODY)

- a) Należy ustawowo doprecyzować, iż możliwe jest oparcie opłaty o uśredniony roczny pomiar wody dostarczonej oraz o dookreślić, jak opłata powinna być rozliczana, w przypadku gdy jeden licznik obsługuje więcej niż jednego właściciela nieruchomości.
- b) Należy doprecyzować zasady naliczania opłat w przypadku nieruchomości niezamieszkałych (np. poprzez deklarację łącznej ilości odpadów w danym okresie albo wprowadzenie obowiązku składania deklaracji po zakończeniu danego okresu) oraz określenie zasad gromadzenia odpadów w przypadku zadeklarowania selektywnej zbiórki odpadów.

4. Art. 6j ust. 3 (STAWKA OPŁATY DLA NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁYCH)

Należy doprecyzować, że w niniejszym artykule chodzi o deklarowaną ilość pojemników (stałą wysokość opłaty wnoszoną przez przedsiębiorcę w zależności od ilości zadeklarowanych pojemników), a nie ilość opróżnień pojemników.

5. Art. 6k ust. 3 (OBOWIĄZEK SELEKTYWEJ ZBIÓRKI)

- a) W związku z art. 4 ust. 2 pkt 2, obligującym do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w zakresie określonym przez radę gminy, należy zrezygnować z podwyższonych opłat w zamian za kary za nieselektywne zbieranie odpadów.
- b) Proponuje się następujące brzmienie ust. 3: „Rada gminy określi wyższe, o co najmniej 50%, stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne nie są zbierane w sposób selektywny.”

6. Art. 6k ust. 4 (ZRÓŻNICOWANIE STAWKI)

- a) Należy doprecyzować zasady różnicowania stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz łączenia metod ustalania stawek opłaty (np. opłata ryczałtowa od gospodarstwa domowego o określonej wielkości - gospodarstwo
- b) Należy rozstrzygnąć dwoistość różnicowania stawek opłat pomiędzy art. 6j ust. 2a i art. 6k ust. 4 uciąg oraz określić sposób przyznania przez organ podatkowy dopłaty, np. poprzez konieczność wydawania decyzji w sposób podobny jak przy przyznawaniu dodatków mieszkaniowych.

7. Art. 6l ust. 1 (TERMIN UISZCZANIA OPŁATY)

Proponuje się, aby w art. 6l ust. 1 doprecyzować, iż istnieje możliwość ustalenia terminu opłaty „z góry”.

8. Art. 6n (WZÓR DEKLARACJI)

- a) Proponuje się opracowanie np. w drodze rozporządzenia jednolitego wzoru deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- b) Proponuje się ujednoczenie informacji dotyczących danych osobowych, jakie będą mogły znaleźć się w deklaracjach składanych przez właścicieli nieruchomości - propozycja wynika z uwag GIODO.
- c) Pojęcie podpisu elektronicznego zostało w UE wprowadzone Dyrektywą o Wspólnotowej Infrastrukturze Podpisów Elektronicznych (1999/93/EC). „Podpis elektroniczny - czyli deklaracja tożsamości autora, złożona w postaci elektronicznej pod dokumentem, na przykład imię i nazwisko, faksymile podpisu itd.” Z przywołanej definicji wynika, że pojęcie podpisu elektronicznego nie jest tożsame z „bezpiecznym” bądź „kwalifikowanym” podpisem elektronicznym. Wnioskować można, że jeżeli nie użyto określenia „bezpieczny” bądź „kwalifikowany” podpis elektroniczny to nie ma obowiązku opatrzenia e-deklaracji o

wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 262) lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 235), gdyż są to formy zaawansowane podpisu elektronicznego. Taka interpretacja pozwala na dopuszczenie w uchwałach rad gmin, do weryfikowania deklaracji składanych drogą elektroniczną w innych formach niż podpisy elektroniczne kwalifikowane. Jednak pojawiające się na tym polu rozliczne wątpliwości interpretacyjne wymagają jednoznacznych regulacji ustawowych.

d) Wskazanie wykazu dokumentów umożliwiającego weryfikację złożonych deklaracji.

9. Art. 6r ust. 2a (WYPOSAŻENIE W POJEMNIKI)

Należy:

- dookreślić obowiązki gmin co do zakresu świadczonych usług oraz ilości odbieranych odpadów,
- stworzyć możliwość przejęcia na własność gminy pojemników, w które wyposażone zostały nieruchomości (na mocy umowy pomiędzy gminą a firmą odbierającą odpady), tak aby uniknąć każdorazowej wymiany pojemników w razie zmiany operatora świadczącego usługi odbioru odpadów komunalnych.

10. Art. 6r ust. 3 (ZAKRES USŁUG)

- a) Nie jest jasne określenie „ilość” odpadów, skoro w ramach opłaty gmina jest obowiązana do przyjęcia każdej ilości odpadów. Z drugiej strony nie uzasadnione jest przyjmowanie każdej ilości odpadów do punktów selektywnej zbiórki w szczególności od przedsiębiorców, którzy do punktów selektywnej zbiórki mogą przywozić znaczne ilości odpadów pochodzących z działalności gospodarczej, ale podobnych do odpadów komunalnych (np. odpady budowlane pochodzące z remontu prowadzonego przez przedsiębiorcę w ramach działalności gospodarczej).
- b) W związku z sytuacjami, kiedy to gminy ustalają górną granicę ilości odbieranych odpadów w ramach opłaty uiszczanej przez mieszkańców - postulat wprowadzenia do ustawy jednoznacznego zapisu dotyczącego obowiązku odbierania przez gminę wszystkich rodzajów odpadów z możliwością ograniczenia ilości odbieranych odpadów w stosunku do odpadów zielonych, opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także minimalną częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów; częstotliwość odbierania odpadów mogłaby ulec zmianie w zależności od tego czy zabudowa jest jednorodzinna czy wielorodzinna.

11. Art. 6s (ODBIÓR ODPADÓW NA KOSZT GMINY)

- a) Proponuje się doprecyzowanie art. 6s poprzez stwierdzenie, że gmina nie wykonuje obowiązku odbierania odpadów komunalnych wyłącznie w przypadku, gdy nie jest wykonywana usługa odbioru odpadów komunalnych określona w uchwale wydanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy.
- b) Należy:
 - dookreślić prawa i obowiązki właściciela nieruchomości, w sytuacji gdy gmina nie wywiązuje się z obowiązku odbierania odpadów (kto jest odbiorcą i płatnikiem wystawionej faktury, jakie koszty i do jakiej wysokości pokrywa gmina w takiej sytuacji),
 - wprowadzić możliwość zaliczenia na poczet opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi poniesionych kosztów przekazania odpadów komunalnych podmiotowi odbierającemu odpady od właściciela nieruchomości.

12. Art. 9c ust. 3 (WPIS DO REJESTRU)

Postulat zmiany art. 9c ust. 3 ustawy poprzez dodanie, że wniosek o wpis przedsiębiorcy do rejestru powinien zawierać „załączoną dokumentację świadcząca o zapewnieniu zaplecza spełniającego wymagania, o których mowa w art. 9d ust.1”.

13. Art. 9e ust. 1 pkt 2, art. 91, art. 9m (RIPOK)

- a) Należy uściślić, że zapisy dotyczące RIPOK dotyczą również instalacji zastępczych, o których mowa w wojewódzkich planach gospodarki odpadami komunalnymi.
- b) Należy określić w ustawie zasad na jakich przedsiębiorca ma prawo przekazać odpady do instalacji zastępczej w sytuacji, kiedy instalacje regionalne wskazane dla danego regionu nie dysponują wolnymi mocami przerobowymi.
- c) Należy nałożyć na prowadzącego regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, przekazywania danych dotyczących ilości odpadów poddanych recyklingowi oraz przekazanych do składowania.
- d) Rezygnacja z obowiązku przekazywania do RIPOK odbieranych od właścicieli nieruchomości: odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
- e) W art. 91 ust. 2 ustawy przewidziano możliwość nieprzyjęcia odpadów przez RIPOK w przypadku awarii, zatem sugeruje się dostosowanie tego przepisu do art. 38 ust. 2 pkt 2 ustawy o odpadach, w którym mowa o możliwości nieprzyjęcia odpadów również z „*innych przyczyn*”.
- f) W zakresie definicji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych pozostawienie wyłącznie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych bez określania jej minimalnej mocy przerobowej ze względu na istniejące rozporządzenie Ministra Środowiska w *sprawie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych*, które w sposób szczegółowy określa wymagania dla proces i powstających w nim odpadów. Zdefiniowanie instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako instalacji o zasięgu ponad regionalnym.

14. Art. 9f (NIEPRAWIDŁOWA SELEKTYWNA ZBIÓRKA ODPADÓW)

Ten przepis należy doprecyzować poprzez dookreślenie w jaki sposób podmiot odbierający odpady komunalne ma stwierdzać brak dopełnienia obowiązku w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych przez właściciela nieruchomości.

15. Art. 9j ust. 2 pkt 2 (WYKREŚLENIE Z REJESTRU)

- a) W ustawie powinny być doprecyzowane przepisy odnośnie wykreślenia przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne z rejestru działalności regulowanej. Interpretacji podlega zapis mówiący o zaprzestaniu prowadzenia działalności. Doprecyzowania wymagają również zapisy dotyczące składania sprawozdania tzw. „zerowego” w przypadku zaprzestaniu prowadzenia działalności.
- b) Propozycja brzmienia art. 9j
 1. Wykreślenie z rejestru następuje w trybie i na zasadach określonych w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
 2. Wykreślenie z rejestru z urzędu następuje także w przypadku gdy:
 - 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
 - 2) stwierdzono trwałe zaprzestanie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej na terenie gminy objętej wpisem.
 - 2a. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej także w przypadku ustalenia, w wyniku przeprowadzonej kontroli, że

1) przedsiębiorca po raz drugi bądź kolejny przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych;

2) przedsiębiorca, który nie działa na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1, i nie świadczy usługi odbierania odpadów komunalnych w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 6f ust. 2, w kolejnym roku kalendarzowym nie osiągnął poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3b ust. 2 i art. 3c ust. 2.

16. Art. 9n ust. 1 (SPRAWOZDANIA)

- a) Uzasadnione jest ustawowe zobowiązanie właścicieli punktów skupu do składania gminom sprawozdań o efektach działalności takich punktów (tj. ilości zebranych i przekazanych do zagospodarowania surowców wtórnych).
- b) Zmniejszenie częstotliwości składania sprawozdań przez przedsiębiorców z kwartalnej na półroczną oraz doprecyzowanie zawartości sprawozdań.

17. Art. 9p (WERYFIKACJA PRAWOZDAŃ) Należy:

- określić terminu na okazanie, na żądanie gminy, dokumentów potwierdzających dane zawarte w sprawozdaniu kwartalnym oraz skutków nieokazania tych dokumentów,
- wprowadzić definicję pojęcia „nierzetelności” w odniesieniu do sprawozdania kwartalnego,
- określić przypadki, w których błędy w sprawozdaniu nie skutkują jego „nierzetelnością”, tym samym nie stanowią podstawy do nałożenia kary, a jedynie obligują przedsiębiorcę do poprawienia sprawozdania (ewentualna możliwość nałożenia kary dopiero w razie niepoprawienia sprawozdania w wyznaczonym terminie).

18. Art. 9q ust. 1 (SPRAWOZDANIE GMINY)

Należy uwzględnić w systemie sprawozdawczym odpadów zbieranych przez PSZOK-i.

19. Art. 9r ust. 1 (WERYFIKACJA SPRAWOZDAŃ GMINY)

Postuluje się wykreślenie WIOŚ z obowiązku weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniu o którym mowa w art. 9q ust. 1.

20. Art. 9t (WZORY SPRAWOZDAŃ)

Regulacje prawne dotyczące wzorów formularzy sprawozdań zawierają błędy. Przepisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 630) są nieczytelne i różnie interpretowane, a w szczególności dotyczy to obliczania poziomów odzysku. Uważamy, że kwestie te powinny być w nowy i wyrazisty sposób unormowane w związku z nowelizacją ustawy.

21. Art. 9x (KARY PIENIEŻNE)

- a) Należy określić kary za niezłożenie sprawozdania kwartalnego przez przedsiębiorcę.
- b) Nie jest jasna wzajemna relacja pkt. 4 i 5. Czy w przypadku przekazania nierzetelnego sprawozdania jest również możliwość nakładania kar finansowych za każdy dzień opóźnienia aż do momentu poprawienia sprawozdania? W jaki sposób należy liczyć wysokość kary, czy za każdy dzień do momentu powstania obowiązku złożenia kolejnego sprawozdania, czy też kary nalicza się w sposób ciągły np. do końca roku? W którym momencie można przystąpić do egzekwowania kary? Czy za każdym razem trzeba czekać na złożenie przez przedsiębiorcę sprawozdania i przystępować do egzekwowania całości kary, czy też można egzekwować część należności?

22. Art. 9x ust. 3 (KARY ZA NIEOSIĄGNIĘCIE POZIOMÓW ODZYSKU)

Propozycja brzmienia ust. 3: „3. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako iloczyn stawki opłaty za umieszczenie na składowisku zmieszanych odpadów komunalnych (kod odpadu

200301), określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 290 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, i brakującej masy odpadów komunalnych, wyrażonej w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami lub ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania."

23. Art. 9z ust. 1 (PRZEKAZANIE SPRAWOZDANIA GMINY PO TERMINIE)

Postuluje się wykreślenie możliwości zawieszenia przez WIOŚ zapłaty kary, o której mowa w art. 9z ust. 1.

24. Art. 9zd ust. 3 (WPLATA KAR NA RACHUNEK BANKOWY)

Postuluje się zmianę rachunku, na który należy wносить kary wymierzone przez WIOŚ, z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej na rachunek WIOŚ.

25. Nowe przepisy:

- a) Proponuje się dodanie do ustawy przepisu o treści: „Uprawnienie właściciela nieruchomości do dokonania korekty uprzednio złożonej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powodującego obniżenie zobowiązania z tytułu opłaty wygasa w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia deklaracji”.
- b) Wyraźne rozstrzygnięcie w ustawie, że gminy przejmują własność odpadów komunalnych - propozycja zmiany brzmienia art. 2a ustawy na: „Wytwórca odpadów komunalnych, z chwilą umieszczenia takich odpadów w pojemniku służącym do ich zbierania, przenosi na gminę własność odpadów oraz obowiązek ich zagospodarowania w zgodzie z prawem”.
- c) Postuluje się zaostrzenie sankcji nakładanych na gminy za niestosowanie się do przepisów ustawy i do terminów ustawowych.
- d) Postulat przywrócenia egzekucji należności do urzędów skarbowych.
- e) Postulat dodania art. 9u ust. 1a: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przynajmniej raz w roku przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów ustawy przez podmiotu odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wybrane w drodze przetargu (...)”.
- f) Art. 6ca (propozycja wstępna, wskazująca zakładany zakres regulacji)

Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, zasady zorganizowania i funkcjonowania gminnego systemu postępowania z odpadami komunalnymi, w tym w szczególności:

- 1) zasady zorganizowania i prowadzenia na obszarze gminy selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym w szczególności stosowane pojemniki i zasady ich rozmieszczania, co najmniej w odniesieniu do frakcji takich odpadów wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt. 5, przy czym gmina uwzględnia w tym zakresie konieczność prowadzenia selektywnego zbierania wskazanych frakcji odpadów komunalnych bezpośrednio na nieruchomościach lub w systemach zapewniających szybki i łatwy dostęp wytwórców odpadów do punktów zbierania; ustalenie zasad selektywnego zbierania frakcji odpadów komunalnych wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt. 5 nie wyłącza obowiązków gminy wynikających z art. 3 ust. 2 pkt. 6;
- 2) szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- 3) zasady zorganizowania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rodzaje odpadów komunalnych w nich odbieranych oraz sposób świadczenia usług przez te punkty; gmina jest obowiązana zapewnić w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych odbiór odpadów komunalnych frakcji takich odpadów wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt. 5, a także powstających w gospodarstwach domowych odpadów w postaci przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon oraz odpadów zielonych;

2. Rada gminy może w drodze uchwały, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w ust. 1, postanowić o przejściu od właścicieli nieruchomości obowiązku wyposażenia nieruchomości w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym.

3. Rada gminy może w drodze uchwały, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w ust. 1, ustalić rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokość cen za te usługi.

g) Propozycja wprowadzenia przepisu o treści:

„Wykonanie przez gminę obowiązku zapewnienia przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt. 2 ocenia się na podstawie określonych w zezwoleniach na przetwarzanie odpadów mocy przerobowych regionalnych instalacji odpadów komunalnych, do których były kierowane odpady z terenu gminy, oraz masy wytworzonych w danym roku na terenie gminy odpadów komunalnych, określonej w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 9q.”

h) Propozycja wprowadzenia przepisu o treści:

„Gmina, która nie wykonuje obowiązku zapewnienia przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt. 2, podlega karze pieniężnej. Karę pieniężną, o której mowa w ust. ... , oblicza się jako iloczyn stawki opłaty za umieszczenie na składowisku zmieszanych odpadów komunalnych (kod odpadu 200301), określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 290 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, i wyrażonej w Mg masy odpadów komunalnych, dla których gmina w danym roku nie zapewniła przetworzenia w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.”

26. Inne propozycje

- a) Rozpatrzenie sposobów i możliwości wzmocnienia kompetencyjnego i organizacyjnego Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska dla zapewnienia skuteczniejszej kontroli systemu gospodarki odpadami.
- b) Ustawowe rozstrzygnięcie kwestii nadzoru nad uchwałami podejmowanymi przez rady gmin w zakresie gospodarki odpadami celem wskazania, który z organów jest właściwy do kontroli ich legalności.
- c) Postulat wprowadzenia solidarnej odpowiedzialności instalacji RIPOK za przekazane innym posiadaczom odpady aż do ostatecznego potwierdzenia ich unieszkodliwienia lub zagospodarowania w procesach recyklingu lub odzysku ze względu na brak nadzoru nad przekształcaniem odpadów w RIPOK-ach oraz swobodę w zakresie zmiany kodów odpadów (np. przekodowywanie w celu unikania opłat) - postulat przeglądu i weryfikacji instalacji wpisanych do WPGO, monitorowanie wejścia i wyjścia odpadów z instalacji oraz kontrola WIOŚ.
- d) Rozszerzenie zakresu kontroli RIPOK-ów o przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych a nie tylko ich przyjmowanie.
- e) Zmiana rozporządzenia MŚ w zakresie transportu odpadów, zaostrenie procedury ich transportu oraz rejestracja dostawców na wyrobiskach, dokumentowanie odpadów transportowanych.
- f) Postulat możliwości kontroli przez WIOŚ bez uprzedzenia.
- g) Spójny system monitorowania i kontroli (czytelna rola gmin, UM, WIOŚ).
- h) Rozszerzenie kompetencji kontrolnych Marszałka Województwa do pełnego zakresu działania regionalnych i zastępczych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych a ponadto upoważnienie Marszałka Województwa do kontroli podmiotów odbierających odpady

komunalne od właścicieli nieruchomości w szczególności w zakresie systemu monitoringu bazującego na systemie pozycjonowania satelitarnego.

- i) W celu ustalenia i udowodnienia podmiotom zajmującym się gospodarką odpadami działalności niezgodnej z przepisami ustawy należy poprzez odpowiednie przepisy ustawy o odpadach, zobowiązać do zatrzymania i kontroli takich transportów przez odpowiednie służby posiadające do tego uprawnienia (Policja, Inspekcja transportu Drogowego).
- j) W ustawie powinna nastąpić rezygnacja z określenia „zmieszane odpady komunalne” i wprowadzenie w zamian pojęcia i definicji „odpadów resztkowych (odpadów pozostałych po selektywnym zbieraniu”,
- k) Wprowadzenie precyzyjnych zapisów dotyczących budownictwa wielorodzinnego umożliwiających identyfikację mieszkańców w celu wskazania osób postępujących niezgodnie z zadeklarowanym sposobem zbierania odpadów.
- l) Postulat, aby jakiegokolwiek zmiany w ustawie wiązały się z wprowadzeniem wyraźnych przepisów przejściowych dotyczących dotychczas podejmowanych działań oraz aby zawierały one realistyczne okresy dostosowawcze uwzględniające realia funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego.
- m) Rozważenie województwa jako integralnego regionu gospodarowania odpadami,
- n) Brak jednoznacznego określenia instalacji do mechaniczno-biologicznego przekształcania odpadów (brak odniesienia do art. 29, 30 ustawy o odpadach), w którym to określona będzie instalacja do mechanicznego i instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów (należy dobitnie zaznaczyć, że oba procesy muszą być prowadzone w instalacjach, co uporządkuje sytuację w zakresie stosowania np. rękawów foliowych, w których prowadzi się procesy biologiczne),
- o) Uchylenie przepisów dotyczących ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części, określenia w regulaminie obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku oraz wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej i wprowadzenie stosownej regulacji w ustawie o ochronie zwierząt,
- p) W ustawie o odpadach należy wprowadzić przepis, zgodnie z którym, w przypadku gdy wymagane jest uzyskanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów a odpady powstają w wyniku przetwarzania, pozwolenie na wytwarzanie odpadów ma obligatoryjnie obejmować również zezwolenie na przetwarzanie.
- q) W art. 38 ustawy o odpadach brak określonej procedury wykreślenia instalacji regionalnej z uchwały w sprawie wykonania planu, w przypadku kiedy dla instalacji cofnięto decyzję lub instalacja nie dostosowała się do kryteriów rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w terminie do września 2015 r.